

Vysvětlivky pro zdravotnický personál k používání materiálu „Fosfátové jednotky na první pohled“

Materiál „Fosfátové jednotky na první pohled“ je určený v první řadě pro pacienty a jejich příbuzné jako orientační nástroj pro zlepšení adherence k nutričním požadavkům kladeným na pacienty v dlouhodobém dialyzačním programu.

Materiál nemůže plnohodnotně nahradit nutriční poradenství, slouží jen jako orientační příručka.

V materiálu je použit termín fosfátové jednotky (FJ), přičemž platí, že každá FJ odpovídá přibližně příjmu 100 mg fosfátů.

Příjem fosfátů ve stravě u většiny dialyzovaných pacientů přesahuje maximální doporučenou hodnotu a ani dialyzační procedurou nedokážeme úplně odstranit přebytek fosfátů a následnou hyperfosfatémií. Z těchto důvodů pak pacientům doporučujeme užívat fosfátové vazáče (FV).

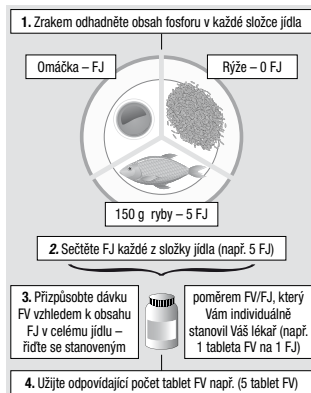
Používáním tohoto materiálu a orientačním výpočtem FJ přijatých stravou dokáže pacient jednoduše kontrolovat svůj příjem fosfátů a přizpůsobit mu užívání FV. Přesný poměr FJ:FV je rozdílný a liší se pacient od pacienta (závisí na více faktorech, například na tom, jak dokáže pacient tabletu FV rozkousnout, jak rychlou má pasáž gastrointestinálním traktem apod.). Nejčastěji se poměr FJ:FV pohybuje mezi 2:1 až 1:2. Orientačně je vhodné na začátku pacientovi doporučit užití 1 tablety FV na 1 FJ a následně sledovat účinnost léčby porovnáním s údaji o užívání léku.

Pro schopnost 1 tablety FV navázat určité množství fosforu považují za vhodné začít léčbu v následujících poměrech FJ:FV

- sevelamer karbonát 800 mg tableta – 1 FJ: 1 tableta
- sevelamer karbonát 2,4 g ve formě prášku – 3 FJ: 1 sáček
- lanthanum karbonát 750 mg tableta – 3 FJ: 1 tableta
- octan vápenatý 435 mg a uhličitan horečnatý 235 mg v tabletě – 2 FJ: 1 tableta
- uhličitan vápenatý 500 mg tableta – 1 FJ: 1 tableta

Příklad použití materiálu:*

* Upraveno podle: Ahlenstiel, T.: Nephrol Dial Transplant (2010) 25: 3241–3249, Self-adjustment of phosphate binder dose to meal phosphorus content improves management of hyperphosphataemia in children with CKD

MUDr. Jaroslav Rosenberger
FMC – dialyzační služby Košice